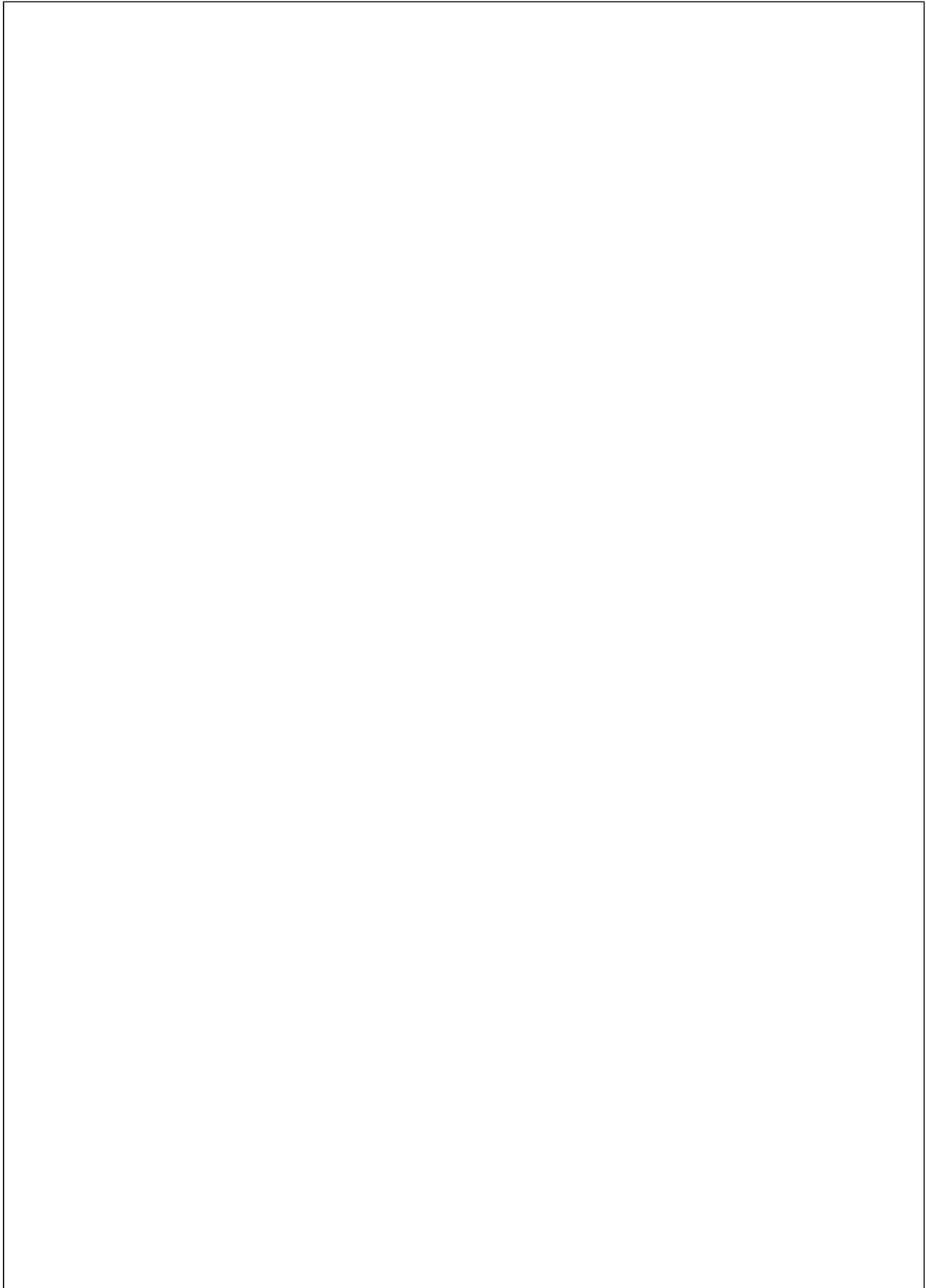

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/201472,Znicze-pamieci-w-76-rocznice-smierci-rtm-Witolda-Pileckiego-25-maja-2024.html>
17.03.2026, 15:54

[Następny](#)

[Powrót](#)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego – 25 maja 2024

25 maja 2024 r. o 21.30 – w godzinę śmierci rtm. Witolda Pileckiego, zamordowanego z wyroku komunistycznego sądu w więzieniu na warszawskim Mokotowie – w całym kraju zapłonęły znicze pamięci. W Warszawie uroczystości odbyły się na Rakowieckiej.

25.05.2024

W Warszawie, wydarzenia upamiętniające rotmistrza Witolda Pileckiego miały miejsce w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL przy ul. Rakowieckiej 37. W ramach obchodów zaprezentowano monodram Przemysława Tejkowskiego „Melduję Tobie Polsko. Rotmistrz Pilecki” – w formie emocjonalnej, opartej na faktach relacji żołnierza.

Następnie odprawiona została Msza Święta w intencji rotmistrza. Bohatera uczczono również podczas uroczystego Apelu Pamięci przy Ścianie Śmierci.

W wydarzeniach uczestniczyli m.in. zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Krzysztof Szwagrzyk oraz dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL Adrianna Garnik.

Na warszawskim Żoliborzu dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek złożył kwiaty pod pomnikiem rotmistrza Witolda Pileckiego, a także zapalił znicz przed tablicą pamiątkową na znajdującej się w sąsiedztwie pomnika kamienicy przy Al. Wojska Polskiego 40. Z mieszkania w tym budynku, 19 września 1940 r., Pilecki został wyprowadzony przez Niemców rozpoczynając swoją misję dotarcia do KL Auschwitz w celu utworzenia obozowej konspiracji i przekazania światu informacji o niemieckim ludobójstwie.

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego - Warszawa, 25 maja 2024. Na zdj. dyrektor BUWiM IPN Adam Siwek. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego - Warszawa, 25 maja 2024. Na zdj. dyrektor BUWiM IPN Adam Siwek. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego - Warszawa, 25 maja 2024. Na zdj. dyrektor BUWiM IPN Adam Siwek. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego - Warszawa, 25 maja 2024. Na zdj. dyrektor BUWiM IPN Adam Siwek. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego – Warszawa, 25 maja 2024. Na zdj. dyrektor BUWiM IPN Adam Siwek. Fot. Mateusz Niegowski (IPN)

Rotmistrz Witold Pilecki

25 maja 1948 r. o godz. 21.30 komuniści zabili jednego z najdzielniejszych obrońców Niepodległej. Żołnierza Armii Krajowej, organizatora ruchu oporu w niemieckim obozie koncentracyjnym KL Auschwitz, uczestnika powstania warszawskiego.

Służbę Polsce rozpoczął w czasie wojny z bolszewikami w 1920 r. Walczył podczas kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego. W 1940 r., wykonując misję zleconą przez dowództwo ZWZ, dobrowolnie poddał się aresztowaniu i wywózce do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Auschwitz, by zdobyć informacje o zbrodniach Niemców i zorganizować konspirację niepodległościową. Na skutek zagrożenia dekonspiracją podjął decyzję o ucieczce, którą udało mu się szczęśliwie przeprowadzić.

W 1944 r. walczył w powstaniu warszawskim, w zgrupowaniu Chrobry II. Od 1945 r. służył w 2. Korpusie Polskim we Włoszech, skąd – decyzją gen. Władysława Andersa – wrócił do Polski, by odtworzyć rozbite po działaniach wojennych struktury wywiadowcze, działające dla Rządu RP na Uchodźstwie. Został aresztowany w maju 1947 r., osadzony w areszcie śledczym przy ul. Rakowieckiej w Warszawie i poddany okrutnemu śledztwu. Mimo tortur do końca zachował żołnierską postawę. Pozostał wierny dewizie: Bóg, Honor, Ojczyzna.

Pokazowy proces przed komunistycznym sądem trwał dwa tygodnie. Rtm. Pilecki i jego podwładni zostali skazani za „szpiegostwo”. Orzeczono trzy kary śmierci i kilka długoletniego więzienia. Ostatecznie Tadeuszowi Płużańskiemu i Marii Szelańskiej kary śmierci zamieniono na dożywotnie więzienie. Rtm. Pilecki został zamordowany strzałem w potylicę, wieczorem 25 maja 1948 r. Ciało złożono w nieoznaczonym miejscu na warszawskich Powązkach.

Przed II wojną światową Witold Pilecki gospodarował w rodzinnym majątku w Sukurczach.

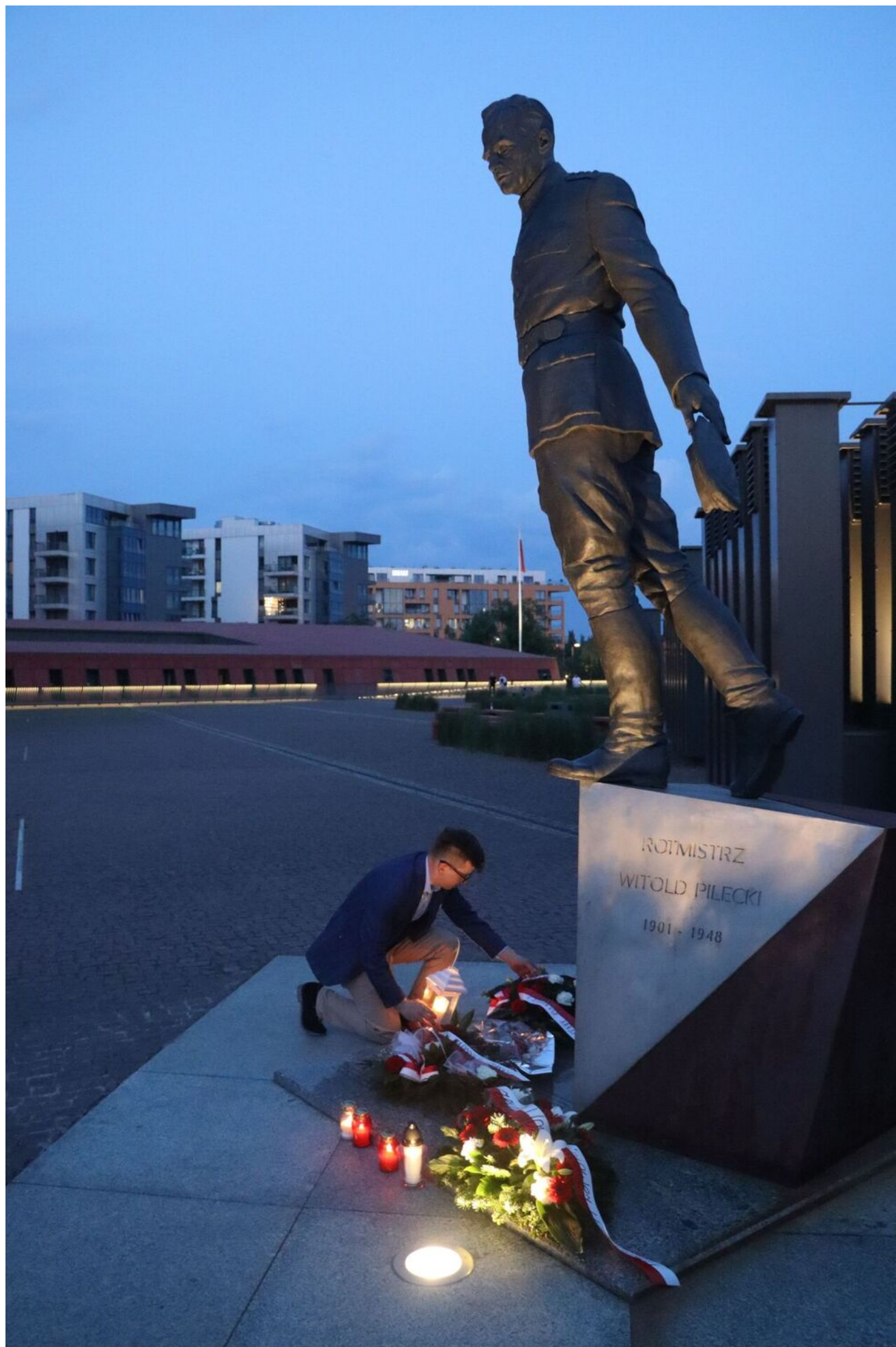
Organizował pomoc społeczną, kółka rolnicze i kursy przysposobienia wojskowego. Założył rodzinę. Rozwijał zdolności artystyczne: rysował, malował, pisał wiersze...

Do 1989 r. wszelkie informacje o dokonaniach i losie Witolda Pileckiego podlegały w PRL ścisłej cenzurze. W lipcu 2006 r. prezydent Lech Kaczyński, w uznaniu zasług Witolda Pileckiego i jego oddania sprawom ojczyzny, odznaczył go pośmiertnie Orderem Orła Białego. W 2013 r. został pośmiertnie awansowany na pułkownika.

Znicze pamięci w całym kraju

- Alwernia, Klasztor oo. Bernardynów – pod tablicą pamiątkową;
- Białystok, XI LO im. rtm. W. Pileckiego przy ul. A. Grottgera 9, w którym znajduje się miejsce upamiętnienia patrona szkoły;
- [Bochnia \(woj. małopolskie\), Rynek 2 – tablica pamięci](#);
- [Chorzów-Batory, przy Dębie Pamięci „Witold”, znajdującym się na skwerze imienia Rotmistrza Witolda Pileckiego](#);
- [Częstochowa, al. Wolności 33 – tablica poświęcona rtm. Witoldowi Pileckiemu](#);
- Gdańsk, pomnik rtm. W. Pileckiego obok Muzeum II Wojny Światowej;
- [Goleniów, uroczystość pod pomnikiem rtm. W. Pileckiego](#);
- [Gorzów Wielkopolski, pomnik rtm. W. Pileckiego](#);
- Inowrocław, ul. rtm. Witolda Pileckiego;
- Jodłówka (woj. małopolskie), tablica pamięci rtm. Witolda Pileckiego w Publicznej Szkole Podstawowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego;
- [Katowice, tablica poświęcona rtm. Witoldowi Pileckiemu na skwerze im. rtm. Witolda Pileckiego](#);
- [Kierz Niedźwiedzi, tablica pamiątkowa przed budynkiem Szkoły Podstawowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego](#);
- [Koszalin, pomnik rtm. Witolda Pileckiego przy ul. rtm. Witolda Pileckiego 8](#);
- [Kraków, pod popiersiem rtm. W. Pileckiego w Galerii Wielkich Polaków XX wieku, w parku Jordana o godz. 21.30](#);
- Krasocin, pod tablicą pamiątkową znajdującą się w budynku Zespołu Placówek Oświatowych im. Rotmistrza Witolda Pileckiego w Krasocinie;
- [Lublin, Zamek Lubelski](#);
- [Łagiewniki \(woj. dolnośląskie\), pomnik Witolda Pileckiego, plac między ulicami Kłodzką i Nadrzeczną](#);
- Łódź, Pomnik Ofiar Komunizmu;
- Malbork, Tablica pamięci Rotmistrza Pileckiego;
- [Nielepie \(woj. małopolskie\), Park im. rtm. Witolda Pileckiego](#);
- Nowy Wiśnicz (woj. małopolskie), Dworek w Koryznówce;
- Olsztynek, tablica pamięci przy Szkole Podstawowej nr 2 im. rtm. Witolda Pileckiego przy ul. Ostródzkiej 2;
- [Opole, pomnik rtm. Witolda Pileckiego przy ul. rtm. Witolda Pileckiego](#);
- [Oświęcim, pomnik przy Małopolskiej Uczelni Państwowej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego](#);
- Poznań, w podcieniach dziedzińca klasztoru dominikanów, pod tablicą upamiętniającą rtm. Pileckiego;
- [Radom, pod tablicą upamiętniającą rotmistrza Witolda Pileckiego umieszczoną na budynku Zespołu Szkół Samochodowych w Radomiu, który jest patronem tej szkoły](#);
- [Rzeszów, pod tablicą pamięci na Osiedlu Franciszka Kotuli przy Rondzie im. rtm. Witolda Pileckiego](#);
- Słubice (woj. lubuskie), Panteon Pamięci Żołnierza Polskiego;

- [Szczecin, odsłonięcie tablicy upamiętniającej rtm. W. Pileckiego na gmachu Technikum Ekonomicznego w Szczecinie im. rtm. W. Pileckiego;](#)
- Śrem, Park Śremskich Odlewników, pod pomnikiem rtm. Pileckiego;
- Tyniec (woj. małopolskie), ul. Bogucianka - pod tablicą pamiątkową;
- [Warszawa, Powązki Wojskowe - symboliczny grób rtm. Witolda Pileckiego w kwaterze „Łączka”;](#)
- [Warszawa, pomnik rtm. Witolda Pileckiego przy Alei Wojska Polskiego na warszawskim Żoliborzu;](#)
- [Warszawa, Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów PRL;](#)
- Wieluń (woj. łódzkie) - przy popiersiu w parku im. rtm. W. Pileckiego;
- [Wrocław, pomnik Witolda Pileckiego, który znajduje się przy promenadzie Staromiejskiej;](#)
- [Żyznów \(woj. podkarpackie\) - Szkoła Podstawowa im. rtm. Witolda Pileckiego - tablica upamiętniająca rtm. W. Pileckiego.](#)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego - Gdańsk, pomnik rtm. W. Pileckiego obok Muzeum II

Wojny Światowej, 25 maja 2024. Fot. Artur Chomicz (IPN Gdańsk)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego - Gdańsk, pomnik rtm. W. Pileckiego obok Muzeum II Wojny Światowej, 25 maja 2024. Fot. Artur Chomicz (IPN Gdańsk)

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego - Gdańsk, pomnik rtm. W. Pileckiego obok Muzeum II

Znicze pamięci w 76. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego – 25 maja 2024.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Pamiętamy